

## ՀՀ ֆինանսների նախարարություն

### Հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողով

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ 8/3

1 մարտի 2016 թ.

Քննարկվեց «Աշտարակ» ջրօգտագործողների ընկերության 26.01.2016թ-ի գանգատը ՀՀ ՖՆ Աշտարակի ՏՀՏ 30.12.2015 թ-ի թիվ 5012633 ակտի դեմ:

#### **«Աշտարակ» ջրօգտագործողների ընկերության գանգատում բերված փաստարկները.**

ՀՀ ֆինանսների նախարարության Աշտարակի տարածքային հարկային տեսչության կողմից կատարվել է «Աշտարակ» ջրօգտագործողների ընկերության (այսուհետ նաև ընկերություն) բյուջեի հետ փոխհարաբերությունների և հարկային մարմնի կողմից վերահսկվող ՀՀ օրենսդրության առանձին պահանջների կատարման ճշտության ստուգում, որի արդյունքում 30.12.2015թ. կազմվել է թիվ 5012633 ակտը:

Ակտի 4-րդ կետով լրացուցիչ պարտավորություններ են առաջադրվել ավելացված արժեքի հարկի մասով՝ «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 24.1 հոդվածի կիրառմամբ:

Ակտում արձանագրվել է. «2011թ. հունվարի 1-ից հետո մինչև 2011թ. հունվարի 1-ը ոռոգման ջրի մատակարարման գործարքների մասով ԱԱՀ-ի վճարման պարտավորություն է առաջացել 2011թ. 4-րդ եռամսյակում 2812100 դրամ, 2012թ. 1-ին եռամսյակում 707015 դրամ, 2-րդ եռամսյակում 1541087 դրամ, 3-րդ եռամսյակում 2032556 դրամ, 4-րդ եռամսյակում 1234848 դրամ: Այդ գումարները չեն ներառվել համապատասխան հաշվետու ժամանակաշրջանների ԱԱՀ-ի հաշվարկների 13-րդ տողում, որպես ԱԱՀ-ի գծով այլ պարտավորություն: Մինևույն ժամանակ 2011թ. 4-րդ եռամսյակի ԱԱՀ-ի հաշվարկում ցույց տրված չէ 4934404 դրամ հաշվանցման ենթակա ԱԱՀ-ի գումարը»:

Ընկերությունը գտնում է, որ նկարագրված խախտումը ստուգողների կողմից հիմնավորված չէ և չի համապատասխանում իրական փաստական հանգամանքներին:

2011-2012թ.թ. գործող «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 24.1 հոդվածի առաջին մասով սահմանված էր. «Մինչև 2009 թվականի հունվարի 1-ը բնակչությանը Հայաստանի Հանրապետության քաղաքային և գյուղական համայնքներին, ջրօգտագործողների ընկերություններին, ջրօգտագործողների ընկերությունների միություններին, համատիրություններին, բազմաբնակարան շենքի սպասարկում (կառավարում) իրականացնող անձանց խմելու ջրի մատակարարման գործարքների, կեղտաջրերի հեռացման ծառայությունների, ինչպես նաև «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքին համապատասխան պետական գնումների շրջանակներում ապրանքների մատակարարման և ծառայությունների մատուցման, իսկ մինչև 2011 թվականի հունվարի 1-ը՝ ոռոգման ջրի մատակարարման գործարքների մասով ԱԱՀ-ի վճարման պարտավորության ծագման պահը համարվում է ձեռք բերված ու մատակարարված ապրանքների և մատուցված ու ստացված ծառայությունների դիմաց վճարման պահով»:

Այս հոդվածի կիրառման համար անհրաժեշտ էր պարզել, թե տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանում վճարված գումարներից որ մասն է կատարվել վճարող համապատասխան անձին ընկերության կողմից մինչև 2011թ. հունվարի 1-ը մատակարարված ոռոգման ջրի դիմաց: Այս կարևոր հանգամանքը ստուգողների կողմից պատշաճ չի ուսումնասիրվել, համապատասխան հաշվարկներ չեն կատարվել և ընկերությանը չեն ներկայացվել:

Նման պայմաններում Ակտի 4-րդ կետն իրավաչափ համարվել չի կարող, քանզի համապատասխան հիմնավորումների, ապացույցների բացակայության պայմաններում սխալ է կիրառվել օրենքի 24.1 հոդվածը:

Բացի այդ, Ակտի 4-րդ կետով սխալ է կիրառվել նաև «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 43-րդ հոդվածը: Այս հոդվածով 2011-2012թ.թ. գործող խմբագրությամբ, տուգանքը կարող է կիրառվել թաքցված կամ պակաս ցույց տրված ԱԱՀ-ի այն գումարների նկատմամբ, որոնք հետևանք են ԱԱՀ-ով հարկվող շրջանառությունը թաքցնելու կամ պակաս ցույց տալու, կամ ապրանքների և ծառայությունների դիմաց վճարված ԱԱՀ-ի գումարները օրենքի խախտմամբ պակասեցնելու (հաշվանցելու): Այնինչ, քննարկվող դեպքում հարկվող շրջանառությունը պակաս ցույց չի տրվել, ավել հաշվանցում չի կատարվել: ԱԱՀ-ի հաշվարկի 13-րդ տողում այլ հարկային պարտավորություն չնշելը չի կարող որակվել հարկվող շրջանառություն թաքցնել կամ պակաս ցույց տալ:

Ելնելով վերոգրյալից, ընկերությունը խնդրում է անվավեր ճանաչել ՀՀ ՖՆ Աշտարակի տարածքային հարկային տեսչության 30.12.2015թ. թիվ 5012633 ակտի 4-րդ կետը:

### **ՀՀ ֆինանսների նախարարության հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովի եզրակացությունը.**

ՀՀ ՖՆ հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովը (այսուհետ նաև Հանձնաժողով), ուսումնասիրելով սույն գործին առնչվող նյութերն ու ապացույցները եկավ հետևյալ եզրակացության:

Քննարկման ընթացքում նշվեց, որ ՀՀ ֆինանսների նախարարի 16.09.2015 թ-ի թիվ 5012633 հանձնարարագրի համաձայն «Աշտարակ» ջրօգտագործողների ընկերությունում իրականացվել է բյուջեի հետ փոխհարաբերությունների և հարկային մարմնի կողմից վերահսկվող ՀՀ օրենսդրության առանձին պահանջների կատարման ճշտության ստուգում: Արդյունքում կազմվել է ՀՀ ՖՆ Աշտարակի ՏՀՏ 30.12.2015 թ-ի թիվ 5012633 ակտը (այսուհետ նաև Ակտ), որով լրացուցիչ գանձման է առաջադրվել ընդամենը 12.701.156 դրամ, ինչպես նաև 2.124.304 դրամ հարկի պակասեցվող գումար:

Ընկերության գանգատը վերաբերվում է ակտով ԱԱՀ-ի գծով լրացուցիչ գանձման առաջադրված պարտավորությանը:

Ակտի 4-րդ կետով մասնավորապես արձանագրվել է, որ ընկերության կողմից ներկայացված սկզբնական փաստաթղթերի և ԱԱՀ-ի հաշվարկների համադրումից պարզվել է, որ խախտվել են «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 24.1 հոդվածի պահանջները, ըստ որի մինչև 2011թ. հունվարի 1-ը ոռոգման ջրի մատակարարման գործարքների մասով ԱԱՀ-ի վճարման պարտավորության ծագման պահը որոշվում է ձեռք բերված ու մատակարարված ապրանքների դիմաց վճարման պահով: 2011թ. հունվարի 1-ից հետո մինչև 2011թ. հունվարի 1-ը ոռոգման ջրի



մատակարարման գործարքների մասով ԱԱՀ-ի վճարման պարտավորություն է առաջացել 2011թ. 4-րդ եռամսյակում 2.812.100 դրամ, 2012թ. 1-ին եռամսյակում 707.015 դրամ, 2-րդ եռամսյակում 1.541.087 դրամ, 3-րդ եռամսյակում 2.032.556 դրամ և 4-րդ եռամսյակում 1.234.848 դրամ: Այդ գումարները չեն ներառվել համապատասխան հաշվետու ժամանակաշրջանների ԱԱՀ-ի հաշվարկների 13-րդ տողում, որպես ԱԱՀ-ի գծով այլ պարտավորություն: Միննույն ժամանակ 2011թ. 4-րդ եռամսյակի ԱԱՀ-ի հաշվարկում ցույց տրված չէ 4.936.404 դրամ հաշվանցման ենթակա ԱԱՀ-ի գումարը:

Խախտումների հետևանքով բյուջե վճարման ենթակա գումարները պակաս են հաշվարկվել 2012թ. 1-ին եռամսյակում 707.015 դրամ, 2-րդ եռամսյակում 1.541.087 դրամ, 3-րդ եռամսյակում 2.032.556 դրամ և 4-րդ եռամսյակում 1.234.848 դրամ, իսկ 2011թ. 4-րդ եռամսյակում բյուջեից հաշվանցման ենթակա 2.124.304 դրամ ԱԱՀ-ի գումարը հաշվարկում ցույց տրված չէ:

Արդյունքում հիմք ընդունելով «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 43-րդ, 43.1-րդ հոդվածների, «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի 23-րդ, 25-րդ հոդվածների դրույթները ԱԱՀ-ի մասով ենթակա է լրացուցիչ վճարման ընդամենը 10.756.492 դրամ, ինչպես նաև ենթակա է ետ վերադարձման 2.124.304 դրամ:

Վերոգրյալի կապակցությամբ հարկ է նշել հետևյալը.

Քննարկվող դեպքում իրականացված ստուգմամբ պարզվել է, որ ընկերության կողմից խախտվել են «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 24<sup>1</sup>-րդ հոդվածի պահանջները, ըստ որի մինչև 2011թ. հունվարի 1-ը ոռոգման ջրի մատակարարման գործարքների մասով ԱԱՀ-ի վճարման պարտավորության ծագման պահը որոշվում է ձեռք բերված ու մատակարարված ապրանքների դիմաց վճարման պահով: Մասնավորապես, 2011թ-ի հունվարի 1-ի դրությամբ ընկերության հանդեպ ջրօգտագործողները ունեցել են 18.0987.722 դրամ ընդհանուր գումարի պարտավորություն, որոնք առաջացել են մինչև 01.01.2011թ. ստացած ոռոգման ջրի դիմաց չվճարված գումարներից: Ստուգմամբ պարզվել է, որ ջրօգտագործողները ստացված ջրի դիմաց վճարումները կատարել են «Հայփոստ»-ի բաժանմունքներում, որտեղից տրամադրված վճարման անդորրագրերում բացակայում է պարտավորությունների առաջացման ժամանակաշրջանի վերաբերյալ տեղեկատվությունը: Ըստ ՀՀ կառավարության 24.02.2011թ-ի թիվ 386 որոշմամբ հաստատված «Ջրօգտագործողների ընկերությունների կողմից ոռոգման ջրի մատակարարման դիմաց ֆիզիկական անձանց մասով առաջացած դեբիտորական պարտքերի անհուսալի ճանաչման և դուրսգրման» կարգի 12-րդ կետի պահանջների՝ դեբիտորական պարտքերի մարման (մասնակի մարման) դեպքում մարվող (մասնակի մարվող) դեբիտորական պարտքերի մասին տեղեկատվության բացակայության դեպքում մարված (մասնակի մարված) են համարվում ավելի վաղ ժամկետում առաջացած դեբիտորական պարտքերը: Սակայն, քննարկվող դեպքում ընկերության կողմից խախտվել են վերոգրյալ պահանջները և 2011թ-ից հետո հավաքագրված ջրի դիմաց վճարումներն ամբողջությամբ վերագրվել են տվյալ տարում առաջացած պարտավորություններին:

Արդյունքում, ղեկավարվելով վերոնշյալ որոշման պահանջներով պարզվել է, որ 2011թ-ի 4-րդ եռամսյակում հավաքագրված գումարներից 16.872.600 դրամը վերաբերվում է միջև 2011թ. հունվարի 1-ը առաջացած պարտավորություններին, 2012թ-ի 1-ին եռամսյակում՝ 4.242.090 դրամը, 2-րդ եռամսյակում՝ 9.246.522 դրամը, 3-

րդ եռամսյակում՝ 12.195.336 դրամը և 4-րդ եռամսյակում՝ 7.409.088 դրամը: Այդ գումարներից հաշվարկվել է ԱԱՀ (ԱԱՀ-ի կրեդիտ 16.67% դրույքաչափով):

Ելնելով վերոգրյալից՝ Հանձնաժողովը գտնում է, որ ավելացված արժեքի հարկի գծով պարտավորություններն առաջադրվել են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

Ելնելով քննարկման արդյունքներից և ղեկավարվելով «Հարկային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 43.1-րդ հոդվածի և «Մաքսային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 37-րդ հոդվածի պահանջներով հանձնաժողովը

**ո Ր Ո Ղ Ո Մ Է՝**

ՀՀ ՖՆ Աշտարակի ՏՀՏ 30.12.2015 թ-ի թիվ 5012633 ակտը թողնել անփոփոխ, իսկ գանգատը՝ մերժել:

Սույն որոշմանը չհամաձայնվելու դեպքում այն ուժի մեջ մտնելու օրվանից երկու ամսվա ընթացքում կարող է բողոքարկվել տեսչական մարմինների միասնական բողոքարկման հանձնաժողով կամ ՀՀ վարչական դատարան:

**Հանձնաժողովի նախագահ՝**

  
**Վ.Մ. ԻՐՈՒՄՅԱՆ**

